

Pan Leszek Duklanowski
Pan Dariusz Matecki
Pan Robert Stankiewicz
Pan Krzysztof Romianowski
Pani Stefania Biernat
Pan Roman Lewandowski
Pan Marcin Pawlicki
Pani Agnieszka Kurzawa
Pan Witold Dąbrowski
Pan Maciej Ussarz
Radni Rady Miasta Szczecin
w miejscu

Nasz znak: BNW-S.0003.1.2021.ŁD

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 2107.

Szanowni Państwo Radni

w odpowiedzi na Państwa interpelację z dnia 4 stycznia 2021 roku informuję, że zgoda na przystąpienie Gminy Miasto Szczecin do Spółki New Cogen Sp. z o.o. została wyrażona zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowną Uchwałą Rady Miasta Szczecin nr XXIII/686/20 z dnia 24 października 2020 r. Ponadto decyzja o przystąpieniu przez Gminę Miasto Szczecin do Spółki New Cogen Sp. z o.o. jako podmiotu, który przeprowadzić ma inwestycję polegającą na budowie kogeneracyjnego źródła ciepła o mocy 8 MW poprzedzona była wszechstronną analizą w zakresie rynku ciepła na terenie Miasta Szczecin, w interesie odbiorców ciepła oraz Gminy Miasto Szczecin. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną należy do zadań własnych gminy.

Celem przystąpienia przez Gminę Miasto Szczecin do Spółki New Cogen Sp. z o.o. nie jest doprowadzenie do „zdominowania rynku produkcji ciepła” lecz, wręcz przeciwnie, zabezpieczenia tego rynku ciepła przez dodatkowe „zielone” źródło ciepła, którego funkcjonowanie pozostaje w interesie odbiorców ciepła oraz Gminy Miasto Szczecin jako współnika, który nie tylko może mieć nadzór nad funkcjonowaniem Spółki, ale także realne korzyści wynikające z jego działalności w postaci dywidendy na poziomie odpowiadającym dywidendzie uzyskiwanej przez Miasto Szczecin w Szczecińskiej Energetyce Ciepłej Sp. z o.o. (zwanej dalej „SEC”).

Jak ważna jest dywersyfikacja dostaw, wskazuje awaria z dnia 8 stycznia dwóch źródeł PGE GiEK S.A., w związku z którą wystąpiły także problemy z ogrzewaniem i dostawami ciepłej wody w całej lewobrzeżnej części miasta. Po wystąpieniu awarii SEC uruchomił ciepłownię

szczytowo - awaryjną przy ul. Marlicza i zwiększył wytwarzanie ciepła w ciepłowni przy ul. Dąbskiej tak, aby skutki awarii w Elektrociepłowni Szczecin i Elektrociepłowni Pomorzany były dla mieszkańców jak najmniej odczuwalne.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że wyolbrzymienie przez Państwa znaczenia nowego kogeneracyjnego źródła ciepła o mocy 8 MW planowanego do wybudowania przez New Cogen Sp. z o.o. wskazuje na konieczność przedstawienia faktycznych zasad funkcjonowania rynku ciepła na terenie Szczecina.

Na terenie Szczecina funkcjonuje obecnie pięć podstawowych źródeł ciepła, z czego dwa największe (Elektrociepłownia Pomorzany, dalej EC Pomorzany oraz Elektrownia Szczecin, dalej EC Szczecin) stanowią własność PGE GiEK S.A., dwa kolejne własność SEC (Ciepłownia „Dąbska”, dalej CR Dąbska i Ciepłownia „Marlicza”, dalej CR Marlicza) oraz jedno stanowiące własność jednoosobowej Spółki GMS (Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów, dalej ZTUO).

Największym źródłem ciepła na terenie Szczecina jest EC Pomorzany, której moc w wysokości 195 MW jest w 100% wykorzystywana przez SEC (obecnie w ramach umowy sprzedaży - dostawy ciepła obowiązującej na lata 2020 – 2022). Ponadto należy zauważyć, iż modernizacja elektrociepłowni zakończona przez PGE GiEK S.A. w 2019 roku spowodowała zmniejszenie mocy zainstalowanej w tymże źródle ciepła z 323 MW do 195 MW, a tym samym dostawy ciepła dla SEC musiały zostać zabezpieczone w innych źródłach ciepła.

System ciepłowniczy Szczecina jest systemem efektywnym energetycznie, a wszystkie zainstalowane źródła ciepła należące do SEC spełniają obowiązujące normy środowiskowe. System – niezależnie do mocy cieplnej zapewnionej w EC Pomorzany - zasilany jest z dwóch źródeł wykorzystujących paliwo inne niż paliwa kopalne (nieodnawialne). Pierwszym z nich jest ZTUO zarządzany przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o. (zwany dalej ZUO), który ze względu na wielkość mocy (25 MW a po pełnym uruchomieniu wszystkich instalacji termicznych – 28 MW) jest w stanie podawać ciepło do systemu ciepłowniczego SEC zarówno w okresie letnim, jak i w okresie zimowym. Energia cieplna pochodząca z tego źródła ma najniższą cenę. Źródło to stanowi ponadregionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych zgodnie z wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego. Budowa nowoczesnej spalarni odpadów (finansowana m.in. ze środków NFOŚiGW) stanowiła jedną z najważniejszych inwestycji Gminy Miasto Szczecin w ostatnich latach. Przyłączenie (obowiązkowe) tego źródła do sieci SEC pozwoliło z jednej strony uzyskać przez SEC możliwość nabywania ciepła po najniższej dostępnej na rynku cenie, ale równocześnie spełnić ważne cele społeczne, utylizując wytwarzane przez mieszkańców Gminy Miasto Szczecin, jak i mieszkańców gmin ościennych, odpady komunalne. Ponadto, do systemu ciepłowniczego SEC przyłączona jest również EC Szczecin należąca do PGE GiEK S.A., która wytwarza ciepło w oparciu o biomasę. Wielkość mocy zamawianej w tym źródle ciepła także określa uzgodniona przez SEC i PGE GiEK S.A. umowa dostawy – sprzedaży ciepła zawarta na lata 2020 – 2022. Zgodnie z tą umową SEC oraz PGE GiEK S.A. uzgodniły wielkość mocy zamówionej w tym źródle na 65 MW.

EC Szczecin jest źródłem biomasowym, jednak ze względu na swoje ograniczenia technologiczne nie może stanowić drugiego w kolejności źródła ciepła zaopatrującego Szczecin – wynika to z minimalnej mocy cieplnej, z którą może pracować ta jednostka, tj. 15MW, co łącznie ze ZTUO (28 MW), przekracza maksymalne obciążenie lewobrzeżnego systemu ciepłowniczego, które wynosi średniodobowo 33 MW. To samo dotyczy EC Pomorzany, która poza tym, że jest najdroższym źródłem ciepła, to minimalna moc cieplna pracy tej jednostki wynosi 22 MW. W związku z tym konieczny jest udział w pracy w trybie letnim jednostki „dopełniającej”, tj. o małej mocy cieplnej i małej bezwładności – aktualnie rolę tą spełnia CR Dąbska, która dzięki magistrali łączącej Prawo i Lewobrzeże Szczecina może przesyłać w sposób elastyczny ciepło na obszar lewobrzeżnego systemu ciepłowniczego.

Eksploatacja CR Dąbska w oparciu o paliwo węglowe przewidywana jest maksymalnie do końca 2029 roku, natomiast od roku 2023 nastąpić ma obniżenie mocy zainstalowanej w tym źródle i zastąpienie jej jednostką New Cogen Sp. z o.o. oraz PGE GiEK S.A. (przede wszystkim EC Szczecin). Planowana ilość energii cieplnej, która będzie dostarczana przez poszczególne instalacje do systemu w kolejnych latach została zaprezentowana poniżej w tabeli nr 1

Właściciel	Nazwa źródła	Paliwo	Moc zamówiona w MW w latach 2021 – 2022	Szacowana roczna produkcja ciepła w latach 2021 – 2022 [w mln GJ]	Moc zamówiona w MW od 2023r.	Szacowana roczna produkcja ciepła od 2023r. [w mln GJ]
PGE GiEK	EC Pomorzany	Węgiel	195	1,6	195	1,6
PGE GiEK	EC Szczecin	Biomasa	65	0,4	65	0,8
RAZEM PGE GiEK			260	2,0	260	2,4
ZUO	ZTUO	odpady	28	0,6	28	0,6
SEC	CR Dąbska	Węgiel	106*	1,6	64*	1,2
SEC	CR Marlicza	Gaz	65/52**	0,0***	65/52**	0,0***
RAZEM SEC			-	1,6	-	1,2
New Cogen	CHP Dąbska	Gaz	-	-	8	0,2

* moc instalacji CR Dąbska

** moc instalacji CR Marlicza

*** źródło szczytowe

Zastąpienie zredukowanej mocy cieplnej modernizowanego źródła własnego CR Dąbska odbędzie się przy wykorzystaniu zarówno źródła kogeneracyjnego New Cogen Sp. z o.o. jak i źródeł PGE GiEK. W okresie letnim produkcja ciepła w CR Dąbska (w tym czasie tylko na cele ciepłej wody użytkowej) częściowo będzie zastąpiona przez jednostkę New Cogen. W rezultacie ciepło będzie produkowane w ZTUO (moc 28 MW – Lewobrzeże) oraz CR Dąbska (8 MW – Lewobrzeże) i CHP Dąbska (8 MW – Prawobrzeże), przy czym w dwóch ostatnich źródłach moc ta będzie zmieniała się w zakresie od 5 do 8 MW w zależności od chwilowego poboru ciepła. Średnie zapotrzebowanie całego Szczecina (Prawo i Lewobrzeże) na ciepło w okresie letnim wynosi 40 MW.

O powyższej konfiguracji pracy źródeł ciepła decydują czynniki techniczne. W związku z tym, że w okresie letnim ZTUO pracuje jako podstawowe źródło ciepła z mocą 28 MW, a minimalna moc cieplna z jaką mogą pracować elektrownie PGE GiEK to odpowiednio 22 MW dla EC Pomorzany i 15 MW dla EC Szczecin, eliminuje to pracę jednostek wytwórczych PGE w tym okresie.

W sezonie grzewczym ubytek ciepła wynikający z redukcji mocy w źródle CR Dąbska będzie pokrywany zarówno ze źródeł New Cogen jak i PGE GiEK. Świadczy o tym przewidywany wzrost zakupu ciepła z PGE o około 400 tys. GJ w stosunku do ilości ciepła, która jest pobierana obecnie. Dane te zostały przedstawione w tabeli nr 1 (powyżej).

ZTUO na dzień dzisiejszy pracuje z mocą 25 MW zgodnie z decyzją odzwierciedloną w zawartej z SEC 10-letniej umowie sprzedaży ciepła oraz możliwościami technicznymi oraz paliwowymi (roczny limit spalanych odpadów). Istnieją techniczne możliwości zwiększenia mocy zamówionej w tym źródle do 28 MW, a nawet do 32 MW. Projektowana przez New Cogen instalacja wysokosprawnej kogeneracji nie będzie miała wpływu na zmniejszenie wykorzystania mocy w źródłach ciepła stanowiących własność PGE GiEK S.A. i ZUO Sp. z o.o.

Jak pokazują szacunki przedstawione w tabeli nr 1, udział sprzedaży ciepła do systemu ciepłowniczego przez instalacje należące do PGE GiEK S.A. może wzrosnąć. Głównym celem zawarcia przez SEC oraz New Cogen Sp. z o.o. umowy o przyłączenie do sieci oraz warunkowej umowy sprzedaży ciepła - począwszy od roku 2023 – jest ograniczenie produkcji ciepła z węgla w źródle Ciepłownia Rejonowa Dąbska, co wpisuje się w toczący się proces dekarbonizacji ciepłownictwa. Źródło - Ciepłownia Rejonowa Dąbska - będzie systematycznie ograniczać produkcję ciepła z węgla kamiennego, a w to miejsce SEC planuje zakupić energię cieplną wyprodukowaną ze źródła wysokosprawnej kogeneracji produkowanej w oparciu o gaz ziemny wybudowanej przez New Cogen oraz z Elektrociepłowni Szczecin, której produkcja ciepła oparta jest o biomasę. Równocześnie zaś Gmina Miasto Szczecin jako wspólnik New Cogen Sp. z o.o. zachowa sobie uprawnienie do zysku wypracowanego przez New Cogen Sp. z o.o. na skutek działalności tego kogeneracyjnego źródła ciepła na poziomie procentowym odpowiadającym wprost udziałowi Miasta Szczecin w SEC.

Dodatkowo, analizując działania podejmowane przez SEC należy zwrócić także uwagę na następujące aspekty:

1. Po modernizacji źródeł ciepła przeprowadzonej przez PGE GiEK S.A. (EC Szczecin i EC Pomorzany) ich łączna moc spadła do 315 MW, co w przypadku systemu ciepłowniczego SEC – dla którego przyjmuje się zapotrzebowanie w warunkach obliczeniowych na moc rzędu 420 MW – nie gwarantuje bezpieczeństwa dostaw ciepła w okresie zimowym.
2. SEC planuje obniżyć moc cieplną źródła CR Dąbska z 106 MW do 64 MW. W związku z czym, w miejsce redukowanej mocy na CR Dąbska planowane jest przez SEC stopniowe wprowadzanie do systemu nowych źródeł ciepła (New Cogen, zwiększanie mocy ZTUO), które uzupełnią część mocy cieplnej w systemie ciepłowniczym SEC.
3. Społecznym wymiarem działań podejmowanych przez SEC jest ochrona zdrowia mieszkańców Miasta Szczecin i gmin ościennych poprzez redukcję wytwarzania ciepła w tradycyjnych instalacjach, które produkują energię w oparciu o spalanie węgla, na rzecz dużo bardziej czystych instalacji (mniej emisyjnych), które produkują energię w kogeneracji w oparciu o gaz ziemny. Ponadto, patrząc na bardzo dynamiczny wzrost cen uprawnień do emisji CO₂, których cena w przeciągu ostatnich 3 lat wzrosła z 5 do około 30 EUR (a w prognozach przewiduje się wzrost cen uprawnień nawet do 70 EUR), a które SEC musi umarzać proporcjonalnie do ilości spalanego węgla kamiennego w swoich instalacjach, to działanie polegające na odejściu od tradycyjnych instalacji spalania węgla jest jak najbardziej

słuszne ekonomicznie, i korzystne społecznie z punktu widzenia cen ciepła dla mieszkańców Szczecina.

4. Pracujące na jeden system ciepłowniczy źródła ciepła należące do SEC, PGE GiEK i ZUO wytwarzają ciepło w oparciu o różne paliwa (stałe, gazowe i odpady), co zwiększa bezpieczeństwo pracy tego systemu, chociażby ze względu na potencjalne ryzyko wstrzymania dostaw wybranego surowca do jednej z instalacji, czy chociażby ryzyko nagłego wzrostu cen wybranego surowca i co za tym idzie, produkowania ciepła poniżej kosztów wytwarzania.
5. Na bezpieczeństwo dostaw ciepła do systemu ciepłowniczego ma również istotny wpływ to, jak wiele źródeł pracuje na jeden system ciepłowniczy, według zasady, że im więcej źródeł ciepła jest przyłączonych do systemu, tym zastępowalność ich jest większa. Patrząc na bezpieczeństwo dostaw ciepła w tym kontekście, to działanie SEC zmierzające do dopuszczenia do systemu kolejnych źródeł ciepła, dodatkowo zlokalizowanych w różnych miejscach stwarza większe bezpieczeństwo funkcjonowania całego systemu ciepłowniczego. Szczecin dzięki temu jest unikalnym miastem w kraju pod kątem bezpieczeństwa energetycznego (przynajmniej w zakresie ciepła) i pod kątem dywersyfikacji paliw wpływającym na stabilizację kosztów. Jak to okoliczność ma istotne znaczenie mogliśmy się w praktyce przekonać w pierwszej połowie stycznia 2021 roku, kiedy doszło do awarii obu źródeł ciepła należących do PGE GiEK S.A. i w dużej mierze utrzymanie dostaw ciepła dla odbiorców okazało się możliwe dzięki niezawodnemu działaniu źródeł ciepła stanowiących własność SEC oraz Miasta Szczecina (ZUO).

Mając powyższe na uwadze w poniższej tabeli nr 2 - w relacji do stanu rynku ciepłowniczego istniejącego na koniec 2020 roku - prezentujemy historyczne dane związane z mocą cieplną zamawianą w poszczególnych źródłach ciepła. Jak widać rynek ciepła na terenie Szczecina był i jest zabezpieczony pracą kilku źródeł ciepła, zaś korekta obciążenia poszczególnych źródeł ciepła wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia przez PGE GiEK S.A. mocy zainstalowanej przez Elektrociepłowni Pomorzany, przy niemal jednoczesnym oddaniu do eksploatacji przez Miasto Szczecin nowego źródła ciepła w postaci Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów.

Tabela nr 2 przedstawia zestawienie mocy zamówionych oraz ilości ciepła wprowadzanego do systemu SEC przez poszczególne źródła ciepła w latach 2016 – 2020:

	2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	mln GJ	MW	mln GJ	MW	mln GJ	MW	mln GJ	MW	mln GJ
PGE, w tym:	284	2,77	287	2,57	262	2,40	260	2,11	260	2,13
EC Pomorzany	218	2,21	221	1,81	202	1,65	195	1,57	195	1,77
EC Szczecin	65	0,56	66	0,76	60	0,75	65	0,54	65	0,36
ZTUO	-	-	-	-	25	0,22	25	0,61	25	0,63
SEC, w tym:	171	1,71	171	1,97	171	1,87	171	1,67	171	1,51
CR Dąbska	106	1,66	106	1,96	106	1,86	106	1,66	106	1,50
CR Marlicza	65	0,05	65	0,01	65	0,01	65	0,01	65	0,01

Uzupełniająco informuję, że koszty jednostkowe zakupu ciepła ze źródeł przyłączonych do systemu ciepłowniczego SEC kształtują się na koniec 2020 roku następująco:

- EC Pomorzany – 45,56 zł/GJ
- EC Szczecin – 45,89 zł/GJ
- ZTUO – 35,72 zł/GJ
- CR Dąbska – 44,74 zł/GJ

Podane powyżej wartości zostały obliczone w oparciu o wolumen produkcji i zakupu ciepła z poszczególnych źródeł za rok 2020 oraz według aktualnie obowiązujących cen ciepła w poszczególnych źródłach zatwierdzonych stosownymi decyzjami Prezesa URE.

W związku z powyższym, należy wskazać, że brak jest podstaw do twierdzenia, że istnieje ryzyko, że New Cogen Sp. z o.o. zdominuje rynek produkcji ciepła w Szczecinie i w efekcie spowoduje drastyczny wzrost cen ogrzewania. Biorąc również pod uwagę informacje przedstawione na sesji Rady Miasta w dniu 24 października 2020 zarówno uwzględniając moc cieplną, jak i ilość planowanej produkcji ciepła udział New Cogen Sp. z o.o w całej ilości produkowanego ciepła nie przekroczy odpowiednio 2% (moc cieplna) i 6% (produkcja ciepła). Przy takich wartościach nie można w żadnej mierze mówić o uzyskaniu przez New Cogen Sp. z o.o. pozycji dominującej. Spółka ta, będzie miała co najwyżej pozycję bilansującą źródła ciepła w okresie zimowym oraz uzupełniającą źródła ciepła w okresie letnim.

Podkreślenia wymaga fakt, że ceny ciepła produkowanego w kogeneracyjnym źródle ciepła New Cogen Sp. z o.o. podlegać będą zgodnie z bezwzględными przepisami Prawa Energetycznego zatwierdzaniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Obowiązkiem Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki jest zapewnienie procedurze zatwierdzania stawek cen i opłat ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat (vide: art. 45 ust. 1 pkt 3 Prawa Energetycznego). Mając na uwadze bardzo restrykcyjne postępowania Prezesa URE w tym zakresie nie występuje sygnalizowane przez Państwa Radnych zagrożenie „drastycznego wzrostu cen ogrzewania wszystkich lokali” na skutek uruchomienia źródła ciepła New Cogen Sp. z o.o.

2

Zastępca Prezydenta Miasta
Anna Szokowska

Otrzymują:

- adresat,
- a/a.